

НАРЕДБА

за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръжения и системи за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера

(Приета с ПМС № 205 от 12.09.2001 г., обн., ДВ, бр. 81 от 21.09.2001 г., попр., бр. 90 от 19.10.2001 г., изм., бр. 115 от 10.12.2002 г., бр. 13 от 11.02.2003 г., изм. и доп., бр. 24 от 21.03.2006 г., в сила от 21.03.2006 г., изм., бр. 40 от 16.05.2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)

Глава първа

(В сила от 1.07.2003 г.)

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се определят:

1. съществените изисквания към съоръженията и системите за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера;

2. (доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) процедурите за оценяване и начините за удостоверяване на съответствието със съществените изисквания към тях;

3. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) редът за издаване на разрешения на лицата за извършване оценяване на съответствието и проверки за спазване на условията, при които е издадено разрешението.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.)

Чл. 2. (1) Наредбата се прилага за:

1. съоръженията и системите за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера;

2. (доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) защитните, управляващите и регулиращите устройства, предназначени за експлоатация извън потенциално експлозивна атмосфера, които са необходими или допринасят за безопасната работа на съоръженията и системите за защита по отношение на риска от експлозия;

3. компонентите, предназначени за вграждане в съоръженията и системите за защита;

4. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) превозните средства, които се използват в потенциално експлозивна атмосфера.

(2) Наредбата не се прилага за:

1. медицинските изделия, предназначени за използване в медицинска среда;

2. съоръженията и системите за защита, за които рискът от експлозия зависи изцяло от присъствието на взривни или химически нестабилни вещества;

3. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) съоръженията, предназначени за използване в битова и непроизводствена среда, в която по изключение възниква експлозивна атмосфера поради непредвидено изтичане на газообразни горива;

4. личните предпазни средства;

5. плавателните съдове и подвижните крайбрежни инсталации, както и съоръженията на бордовете на тези съдове или инсталации;

6. съоръженията, проектирани и произведени специално за използване в системата на Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи;

7. (нова - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) средствата за транспорт.

Чл. 3. Съоръженията, системите за защита, устройствата по чл. 2, ал. 1, т. 2 и компонентите по т. 3 се пускат на пазара и/или в действие, когато съответстват на съществените изисквания по глава втора и при правилното им монтиране, поддържане и използване по предназначение не застрашават здравето и безопасността на хората, безопасността на домашните животни и вещите.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Съоръженията, системите за защита и устройствата по чл. 2, ал. 1, т. 2, които са придружени с декларация за съответствие и имат

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

нанесена маркировка за съответствие съгласно Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (ДВ, бр. 69 от 2005 г.), и компонентите, които са придружени с удостоверение за съответствие съгласно чл. 38, се приема, че отговарят на всички изисквания на наредбата.

(2) Декларацията за съответствие трябва да съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) наименованието и адреса на производителя или на неговия упълномощен представител;

2. описание на съоръжението, системата за защита или устройството по чл. 2, ал. 1, т. 2;

3. приложимите изисквания, на които отговаря съоръжението, системата за защита или устройството по чл. 2, ал. 1, т. 2;

4. името, идентификационния номер и адреса на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, и номера на сертификата за изследване на типа;

5. номерата на българските стандарти, с които се въвеждат хармонизираните европейски стандарти по чл. 5, ал. 1, в случай че са използвани;

6. номерата на българските стандарти по чл. 5, ал. 2, ако са приложени;

7. наименованието на друга(и) наредба(и) по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), ако са приложими;

8. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) името и длъжността на лицето, упълномощено да подпише декларацията от името на производителя или на неговия упълномощен представител.

(3) С удостоверението за съответствие се декларира съответствието на компонентите с приложимите изисквания по наредбата и се указва начинът, по който те трябва да се вграждат, за да се осигури съответствие на завършените съоръжения или системи за защита със съществените изисквания.

Чл. 5. (1) Когато съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 или компоненти по т. 3 са произведени в съответствие с български стандарт, който въвежда хармонизиран европейски стандарт и той обхваща едно или повече от съществените изисквания за безопасност, се приема, че те съответстват на обхванатите от стандарта съществени изисквания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Когато няма приети български стандарти, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, отнасящи се за съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 или компоненти по т. 3, могат да се използват съществуващи български стандарти и технически спецификации, за които се приема, че са важни или подходящи за правилното прилагане на съществените изисквания по глава втора.

Чл. 6. Съоръженията, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера, се класифицират в групи и категории, определящи необходимите нива на защита, съгласно приложение № 1.

Чл. 7. Когато съоръженията и системите за защита се проектират за определена експлозивна атмосфера, това се означава върху тях.

Глава втора

(В сила от 1.07.2003 г.)

СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

Раздел I

Общи изисквания към съоръженията и системите за защита

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) При проектирането и изработването на съоръжения и системи за защита трябва да се взема под внимание развитието на новите технологии.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Чл. 7б. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) По отношение на рисковете от експлозия за устройствата, посочени в чл. 2, ал. 1, т. 2, съществените изисквания се прилагат само когато те са необходими за тяхното безопасно и надеждно функциониране и експлоатация.

Чл. 8. (1) Съоръжения и системи за защита, предназначени за използване в потенциално експлозивна атмосфера, трябва да се проектират по начин, който осигурява експлозивна защита, и производителят трябва да вземе следните мерки:

1. при възможност да се предотврати възникването на експлозивна атмосфера, причинена от съоръженията или системите за защита;

2. да се предотврати възпламеняването на експлозивната атмосфера, като се вземе предвид източникът на запалване - електрически или неелектрически;

3. в случай на експлозия, която застрашава хора, домашни животни или вещи, тя незабавно да бъде спряна и/или да се ограничат пламъците и налягането до безопасно ниво.

(2) За предотвратяване на опасни ситуации съоръженията и системите за защита трябва да се проектират и произвеждат след анализ на възможните експлоатационни повреди и при отчитане на възможното неправилно използване.

(3) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират и произвеждат съобразно необходимостта от специална проверка и поддържане.

(4) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират и произвеждат по начин, който позволява да издържат на реалните или предвидимите условия на околната среда.

Чл. 9. (1) Маркировката на съоръженията и системите за защита трябва да е четлива и незаличима и да съдържа следните данни:

1. наименование и адрес на производителя;

2. маркировка за съответствие;

3. обозначение на серията или типа;

4. сериен номер, ако има такъв;

5. година на производството;

6. специфична маркировка за експлозивна защита (Tx в правилен шестоъгълник), следвана от означенията за групата и категорията на съоръжението.

(2) За съоръжения от II група съгласно приложение № 1 маркировката трябва да съдържа и следните данни:

1. буквата „G” - за експлозивна смес на въздух с газове, пари или аерозол, и/или

2. буквата „D” - за експлозивна смес на въздух с прах.

(3) Когато е необходимо, маркировката трябва да съдържа и други данни от значение за безопасното използване на съоръженията.

Чл. 10. (1) Съоръженията и системите за защита трябва да се придружават с инструкции, които съдържат:

1. данните по чл. 9 (с изключение на серийния номер), както и всякаква допълнителна информация, която може да улесни поддържането;

2. указания за безопасно пускане в действие, експлоатация, монтаж и демонтаж, обслужване и аварийен ремонт, инсталиране, настройка;

3. посочване на опасните места при разтоварващи устройства;

4. указания за обучение, когато е необходимо;

5. информация, от която може да се прецени възможността съоръжение от съответната категория или система за защита да се използва безопасно в дадена област при очакваните експлоатационни условия;

6. ограничителни стойности на електрически параметри, налягане, максимални повърхностни температури;

7. (доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) специални условия на експлоатация, вкл. информация за възможно неправилно използване, установено въз основа на опита;

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

8. технически данни на инструментите, с които може да бъде комплектувано съоръжението или системата за защита.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Инструкциите трябва да се изготвят на български език от производителя или от неговия упълномощен представител.

(3) Инструкциите трябва да съдържат схеми и диаграми, необходими за пускането в действие, поддържането, контрола, проверката на правилната експлоатация, и когато е необходимо, за ремонта на съоръжението или системата за защита, както и всички други полезни указания.

Чл. 11. (Попр. - ДВ, бр. 90 от 2001 г.) Данните в документацията на съоръжението и системата за защита не трябва да противоречат на изискванията за безопасност в инструкцията за експлоатация.

Чл. 12. (1) Материалите, които се използват за производството на съоръженията или системите за защита, не трябва да предизвикват експлозия при предвидимите експлоатационни натоварвания.

(2) В границите на определените от производителя условия на експлоатация не трябва да възниква реакция между използваните материали и състава на потенциално експлозивната атмосфера, която може да повреди експлозивната защита.

(3) Материалите трябва да са избрани така, че предвидимите промени в техните характеристики и тяхната съвместимост в комбинация с други материали да не водят до намаляване на осигурената защита вследствие на корозия и стареене на материала, промени в износоустойчивостта, електрическата проводимост, механическата якост и въздействието на температурни разлики.

Чл. 13. (1) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират и произвеждат така, че да работят безопасно в експлоатационния срок при отчитане на техническите постижения в областта на експлозивната защита.

(2) Компонентите, които се монтират или използват като резервни части в съоръженията и системите за защита, трябва да се проектират и произвеждат така, че да функционират безопасно по предназначението си за експлозивна защита, когато са инсталирани в съответствие с инструкцията на производителя.

Чл. 14. (1) Съоръжения, които могат да отделят възпламеним газ или прах, трябва да са в затворени конструкции, когато това е технически възможно.

(2) Когато съоръженията имат отвори или неуплътнени връзки, трябва да се проектират така, че да не позволяват на отделящия се газ или прах да създава експлозивна атмосфера извън съоръженията.

(3) Местата за зареждане или изпразване трябва да се проектират така, че да се ограничава изтичането на възпламеним материал по време на процеса, когато това е технически възможно.

Чл. 15. Съоръжения и системи за защита, които са предназначени за експлоатация в среда, съдържаща прах, трябва да бъдат проектирани по начин, който не позволява отложеният върху тях прах да се запали, при спазване на следните изисквания:

1. да се ограничава отлагането на прах;
2. съоръженията и системите за защита да се почистват лесно;
3. повърхностните температури на частите на съоръженията да бъдат по-ниски от температурата на нажежаване на отложения прах;
4. в зависимост от предвидимото отлагане на прах да се ограничава температурата на съоръженията, за да се избегне нагряването на праха.

Чл. 16. (1) Когато е необходимо, съоръженията и системите за защита, изложени на външни въздействия, трябва да имат допълнителни средства за защита.

(2) Съоръженията трябва да издържат на външни въздействия, без това да се отразява неблагоприятно на експлозивната защита.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Чл. 17. Когато съоръженията и системите за защита са разположени в обвивка или в затворен съд, които представляват част от експлозивната защита, отварянето им трябва да е възможно с помощта на специален инструмент или при подходящи предпазни мерки.

Чл. 18. (1) (Предишен текст на чл. 18 - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират и произведат така, че:

1. да се избегнат физически наранявания или други увреждания, които могат да се причинят от пряк или непряк допир;

2. да не се получават повърхностни температури на достъпните части или лъчения, които могат да причинят опасност;

3. да се предотвратят неелектрически опасности, които са известни от практиката;

4. предвидимите условия на претоварване да не водят до опасни ситуации.

(2) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Когато рисковете, които могат да се причинят от съоръжения и системи за защита, са обхванати изцяло или частично от други нормативни актове, наредбата не се прилага за тези съоръжения и системи за защита по отношение на тези рискове.

Чл. 19. (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) При проектиране трябва да се предвидят мерки за избягване на опасни претоварвания на съоръженията чрез вграждане на устройства за измерване, регулиране и контрол, като крайни токови прекъсвачи, температурни ограничители, диференциални прекъсвачи с налягане, хидрометри, релета за време, бързодействащи контролни устройства и/или други подобни типове устройства за наблюдение.

Чл. 20. Когато части, които могат да възпламенят експлозивна атмосфера, са разположени в обвивка, тя трябва:

1. да издържа налягането, причинено от експлозията на експлозивната смес вътре в нея, и

2. да предотвратява разпространяването на експлозия към околната експлозивна атмосфера.

Чл. 21. (1) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират така, че:

1. (доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) да няма потенциални източници на запалване: искри, пламъци, електрически разряди, високи повърхностни температури, звукова енергия, оптическо лъчение, електромагнитни вълни и др.;

2. да не се създават опасни разряди от статично електричество;

3. да не се създават блуждаещи токове и токове на утечка в проводимите части на съоръженията, които могат да доведат до опасна корозия, прегряване на повърхности или искри, способни да предизвикат запалване;

4. да се предотврати прегряване от удар или триене, когато това е възможно.

(2) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират или снабдят с устройства за измерване, управление и регулиране така, че компенсирането на налягането да не създава ударни вълни или високо налягане, които могат да предизвикат запалване.

Чл. 22. (1) Съоръженията и системите за защита трябва да се проектират и произвеждат така, че да функционират безопасно при промяна на условията на околната среда, при наличие на свръхнапрежение, влажност, вибрации, замърсяване и други външни влияния в границите на експлоатационните условия, предвидени от производителя.

(2) Частите на съоръженията трябва да са подходящи за предвидените механични и термични натоварвания и да издържат на въздействието на предвидени или предвидими агресивни вещества.

Чл. 23. (1) Защитните устройства трябва да функционират независимо от необходимите за работата измервателни и/или управляващи устройства.

(2) Повредата на защитно устройство трябва да се открива бързо с подходящи технически средства, за да се ограничи опасността от възникване на аварийна ситуация.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

(3) При проектиране на защитните устройства се прилага принципът за безопасност при отказ.

(4) Защитното изключване трябва пряко да задейства съответните управляващи устройства без междинна софтуерна команда.

(5) В случай на повреда на защитното устройство съоръженията или системите за защита трябва да се обезопасят, когато това е технически възможно.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Аварийният стоп-бутон на защитното устройство трябва да има, доколкото е възможно, функция за блокиране на повторно включване. Нова команда за включване се изпълнява след насочено деблокиране на аварийния стоп-бутон.

(7) Управляващите и индикаторните устройства трябва да се проектират съобразно ергономичните изисквания за постигане на най-високо ниво на експлоатационна безопасност по отношение на риска от експлозия.

(8) Измервателните устройства, свързани със съоръжения, работещи в експлозивна атмосфера, трябва да се проектират и произвеждат така, че да отговарят на експлоатационните изисквания и специфичните условия на използване.

(9) При необходимост трябва да има възможност за проверка на точността на показанията и функционалната годност на измервателните устройства.

(10) При проектирането на измервателните устройства трябва да се предвиди коефициент на безопасност, който осигурява прагът за алармиране да е извън границите на запалване и/или експлозия на експлозивната атмосфера, като се вземат предвид експлоатационните условия на инсталацията и възможните грешки в измервателната система.

(11) При проектиране на софтуерно управляваните съоръжения, системи за защита и защитни устройства трябва да се предвиди рискът от грешки в програмата.

Чл. 24. (1) За изключване на съоръженията и системите за защита, включени в автоматизиран процес, трябва да се предвиди възможност за ръчно превключване при отклонение от определените работни параметри, при условие че това не се отразява на безопасността.

(2) Когато системата за аварийно изключване е задействана, акумулираната енергия трябва да се разсейва по бърз и безопасен начин или да се изолира, за да не създава риск.

(3) Изискването по ал. 2 не се прилага за акумулирана електрохимическа енергия.

(4) В случаите на аварийно прекъсване на захранването, когато съоръженията и системите за защита могат да доведат до допълнителни рискове, те трябва да продължат да работят безопасно независимо от останалата част на електрическата инсталация.

(5) Съоръженията и системите за защита трябва да имат подходящи кабелни входове.

(6) Когато съоръженията и системите за защита са предназначени за използване в комбинация с други съоръжения и системи за защита, връзката между тях трябва да е безопасна.

(7) Съоръженията или системите за защита, които имат детекторни или сигнални устройства за възникването на експлозивни атмосфери, трябва да са придружени с указания за местата, подходящи за разполагане на тези устройства.

Раздел II

Специални изисквания към съоръженията от I група, категория M1

Чл. 25. (1) Съоръженията от I група, категория M1 трябва да се проектират и конструират по начин, който не позволява появата на източници на запалване по време на нормална работа, както и в случаите на авария.

(2) Съоръженията по ал. 1 трябва да имат средства за защита, така че:

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

1. при повреда на едно от тях необходимото ниво на защита да се осигурява най-малко от едно допълнително независимо устройство, или

2. да се осигури нивото на защита при възникване на две повреди, независими една от друга.

(3) При необходимост съоръженията трябва да имат допълнителни средства за защита.

(4) Съоръженията трябва да останат действащи при наличието на експлозивна атмосфера.

(5) При необходимост съоръженията трябва да имат конструкция, която не позволява проникването на прах.

(6) Повърхностните температури на части от съоръженията трябва да се поддържат под температурата на запалване на предвидената праховъздушна смес, за да се избегне запалване на отложения прах.

(7) Съоръженията трябва да се проектират по начин, който позволява отварянето на части от тях, при условие че е изключено захранването или са снабдени с електрически вериги със собствена защита. В противен случай производителят трябва да постави предупредителен надпис на отварящата се част на съоръженията.

(8) При необходимост съоръженията трябва да имат подходящи допълнителни заключващи системи.

Раздел III

Специални изисквания към съоръженията от I група, категория M2

Чл. 26. (1) Съоръженията от I група, категория M2 трябва да имат средства за защита, които не допускат активиране на източниците на запалване по време на нормална работа, вкл. при утежнени работни условия, произтичащи от грубо действие, както и при промяна на околната среда.

(2) Съоръженията трябва да се изключват от източника на енергия при появата на експлозивна атмосфера.

(3) Съоръженията трябва да се проектират по начин, който позволява отварянето на части от тях, при условие че е изключено захранването или имат подходящи заключващи системи. В противен случай производителят трябва да постави предупредителен надпис на отварящата се част на съоръженията.

(4) По отношение на рисковете от експлозия на праховъздушната смес се прилагат изискванията за съоръженията от категория M1.

Раздел IV

Специални изисквания към съоръженията от II група, категория 1

Чл. 27. (1) Съоръженията от II група, категория 1 за експлозивна атмосфера от газове, пари или аерозол трябва да се проектират и конструират по начин, който не позволява появата на източници на запалване по време на нормална работа, както и в случаите на авария.

(2) Съоръженията по ал. 1 трябва да имат средства за защита, така че:

1. при повреда на едно от тях необходимото ниво на защита да се осигурява най-малко от едно допълнително независимо устройство, или

2. да се осигури нивото на защита при възникване на две повреди, независими една от друга.

(3) Повърхностните температури на съоръжения, които могат да се нагряват, не трябва да превишават установените максимални температури и при най-неблагоприятни условия. При проектиране на съоръженията трябва да се взема предвид повишаването на температурата от нагreti части и от химични реакции.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

(4) Съоръженията трябва да се проектират по начин, който позволява отварянето на части от тях, при условие че е изключено захранването или са съоръжени с електрически вериги със собствена защита. В противен случай производителят трябва да постави предупредителен надпис на отварящата се част на съоръженията.

(5) При необходимост съоръженията трябва да имат подходящи допълнителни заключващи системи.

Чл. 28. (1) Съоръженията за експлозивна атмосфера от праховъздушна смес трябва да се проектират и конструират по начин, който не позволява запалването на праховъздушната смес по време на нормална работа и в случаите на авария.

(2) Съоръженията по ал. 1 трябва да имат средства за защита, така че:

1. при повреда на едно от тях необходимото ниво на защита да се осигурява най-малко от едно допълнително независимо устройство, или

2. да се осигури нивото на защита при възникване на две повреди, независими една от друга.

(3) При необходимост съоръженията трябва да се проектират по начин, който не позволява проникване или изпускане на прах, освен през специално предвидени места.

(4) Изискването по ал. 3 се прилага и за кабелните входове и съединенията.

(5) Повърхностните температури на части от съоръженията трябва да се поддържат под температурата на запалване на предвидената праховъздушна смес, за да се избегне запалване на отложения прах.

(6) Съоръженията трябва да се проектират по начин, който позволява отварянето на части от тях, при условие че е изключено захранването или са съоръжени с електрически вериги със собствена защита. В противен случай производителят трябва да постави предупредителен надпис на отварящата се част на съоръженията.

(7) При необходимост съоръженията трябва да имат подходящи допълнителни заключващи системи.

Раздел V

Специални изисквания към съоръженията от II група, категория 2

Чл. 29. (1) Съоръженията от II група, категория 2 за експлозивна атмосфера от газове, пари или аерозол трябва да се проектират и конструират по начин, който не позволява появата на източници на запалване, вкл. в случаи на чести смущения или повреди.

(2) Частите на съоръженията по ал. 1 трябва да се проектират и конструират така, че повърхностните температури да не превишават предвидените стойности в експлоатационни условия, различни от нормалните и определени от производителя.

(3) (Попр. - ДВ, бр. 90 от 2001 г.) Съоръженията трябва да се проектират по начин, който позволява отварянето на части от тях, при условие че е изключено захранването или са съоръжени с подходящи заключващи системи. В противен случай производителят трябва да постави предупредителен надпис на отварящата се част на съоръженията.

Чл. 30. (1) Съоръженията за експлозивна атмосфера от праховъздушна смес трябва да се проектират и конструират по начин, който не позволява запалването на праховъздушната смес, както и в случаи на чести смущения или повреди.

(2) Повърхностните температури на части на съоръженията трябва да се поддържат под температурата на запалване на предвидената праховъздушна смес, за да се избегне запалване на отложения прах.

(3) При необходимост съоръженията трябва да се проектират по начин, който не позволява проникване или изпускане на прах, освен през специално предвидени места.

(4) Изискването по ал. 3 се прилага и за кабелните входове и съединенията.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

(5) (Попр. - ДВ, бр. 90 от 2001 г.) Съоръженията трябва да се проектират по начин, който позволява отварянето на части от тях, при условие че е изключено захранването или са съоръжени с подходящи заключващи системи. В противен случай производителят трябва да постави предупредителен надпис на отварящата се част на съоръженията.

Раздел VI

Специални изисквания към съоръженията от II група, категория 3

Чл. 31. (1) Съоръженията от II група, категория 3 за експлозивна атмосфера от газове, пари или аерозол трябва да се проектират и конструират по начин, който не позволява появата на източници на запалване по време на нормална работа.

(2) Повърхностните температури не трябва да превишават установените максимални повърхностни температури при определените експлоатационни условия. При изключителни обстоятелства се допускат по-високи температури, в случай че производителят е приложил специални допълнителни защитни мерки.

Чл. 32. (1) Съоръженията за експлозивна атмосфера от праховъздушна смес трябва да се проектират и конструират така, че да не се допуска източниците на запалване, които съществуват по време на нормална работа, да запалят праховъздушната смес.

(2) Повърхностните температури на части от съоръженията трябва да се поддържат под температурата на запалване на предвидената праховъздушна смес, за да се избегне запалване на отложения прах.

(3) Съоръженията, вкл. кабелните входове и съединения, трябва да се конструират така, че прахът да не създава експлозивна смес с въздуха и да не се образуват опасни натрупвания в тях, като се вземе предвид големината на частиците на праха.

Раздел VII

Специални изисквания към системите за защита

Чл. 33. (1) Системите за защита трябва да имат такива размери, които позволяват да се намали въздействието от експлозия до безопасно ниво.

(2) Системите за защита трябва да се проектират и разположат така, че да предотвратяват разпространението на експлозия чрез опасни верижни реакции или повърхностни разряди, както и преминаването на първичните експлозии в детонации.

(3) В случай на прекъсване на захранването системите за защита трябва да продължат да действат за предотвратяване на опасна ситуация.

(4) Системите за защита не трябва да се повреждат при външни въздействия.

(5) Системите за защита трябва да се проектират така, че:

1. използваните материали при извънредни експлоатационни условия да издържат на очакваното максимално налягане при експлозия, както и на очаквания топлинен ефект на пламъка;

2. да издържат на ударната вълна, която се получава при експлозия, без да се нарушава целостта им;

3. приспособленията, свързани към тях, да издържат на очакваното максимално налягане при експлозия, без да изгубват способността си да действат;

4. да се предвиди въздействието на налягането върху периферните съоръжения и включените тръбопроводи;

5. да остават включени с подходящ алармен праг, когато е необходимо да се прекъсне производството и да се изключи действието на опасните части от съоръженията.

(6) Когато съществува вероятност натоварването върху системите за защита да превиши механичното им съпротивление, трябва да се проектират подходящи разтоварващи устройства, които да не подлагат на риск хората.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Чл. 34. (1) Системите за предпазване от експлозия трябва да се проектират така, че да се задействат при възникване на авария и да ограничат увеличаването на налягането, и да противодействат на максималното налягане на експлозията.

(2) Системите за предварително изключване на определени съоръжения трябва да се проектират така, че в случай на опасност от експлозия да не позволяват да се разпространява вътрешно запалване и да останат устойчиви в експлоатационни условия.

Глава трета

(В сила от 1.07.2003 г.)

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

(Загл. изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.)

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) (1) Производителят или неговият упълномощен представител трябва да следва процедурите за оценяване на съответствието за:

1. съоръжения от I група, категория M1 или съоръжения от II група, категория 1 по:
а) процедурата „Изследване на типа” съгласно приложение № 2 в съчетание с процедурата „Осигуряване качеството на производството” съгласно приложение № 3, или
б) процедурата „Изследване на типа” съгласно приложение № 2 в съчетание с процедурата „Проверка на продукта” съгласно приложение № 4;

2. двигатели с вътрешно горене и електрически съоръжения от I група, категория M2 или от II група, категория 2 по:

а) процедурата „Изследване на типа” съгласно приложение № 2 в съчетание с процедурата „Съответствие с типа” съгласно приложение № 5, или

б) процедурата „Изследване на типа” съгласно приложение № 2 в съчетание с процедурата „Осигуряване качеството на продукта” съгласно приложение № 6;

3. други съоръжения от I група, категория M2 или от II група, категория 2 - по процедурата „Вътрешен производствен контрол” съгласно приложение № 7, и предава техническото досие на лице, получило разрешение да извършва оценяване на съответствието, което трябва да потвърди получаването му във възможно най-кратък срок и да го съхранява;

4. съоръжения от II група, категория 3 по процедурата „Вътрешен производствен контрол” съгласно приложение № 7.

(2) За съоръженията от I или II група освен процедурите по ал. 1 производителят или неговият упълномощен представител, за да постави маркировката за съответствие, може да приложи само процедурата „Проверка на единичен продукт” съгласно приложение № 8.

Чл. 36. Оценяване на съответствието на самостоятелни системи за защита се извършва по реда на чл. 35, ал. 1, т. 1 или 2.

Чл. 37. Процедурите за оценяване на съответствието по чл. 35 се прилагат и за устройствата по чл. 2, ал. 1, т. 2.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) (1) Производителят или неговият упълномощен представител следва процедурите за оценяване съответствието на компонентите съгласно чл. 35 и издава удостоверение за съответствие.

(2) С удостоверението за съответствие се декларира съответствието на компонентите с приложимите изисквания по наредбата и се указва начинът, по който те трябва да се вграждат, за да се осигури съответствие на завършените съоръжения или системи за защита със съществените изисквания.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Производителят или неговият упълномощен представител може да приложи процедурата „Вътрешен производствен контрол” съгласно

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

приложение № 7 за оценяване на съответствието само за устройствата по чл. 2, ал. 1, т. 2 с изискванията в чл. 18, ал. 1.

Чл. 40. (Отм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Когато върху съоръжения, системи за защита или устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 не могат да се нанесат минималните размери на маркировката за съответствие, определени с Наредбата за маркировката за съответствие, се допускат отклонения от тях.

Глава четвърта

**РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ
ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА
УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО РАЗРЕШЕНИЕТО**

(Загл. изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.)

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване съответствието на съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 и/или компоненти, трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), на БДС EN 45011, БДС EN 45012 и БДС EN ISO/IEC 17025 в зависимост от процедурите и продуктите, за които кандидатства, и:

1. да може да изпълнява една или повече процедури за оценяване съответствието на продуктите;

2. да има методики и инструкции за изпитване на съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 и/или компоненти, когато не се прилагат стандартите по чл. 5;

3. да има най-малко един компетентен одитор, който да отговаря на изискванията на БДС EN ISO 19011 и да има опит в областта на съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 и/или компоненти и устройствата при извършване оценката на внедрената система по качеството, когато това се изисква от процедурата за оценяване на съответствието, за която кандидатства;

4. да има наръчник и процедури на системата по качеството.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., бр. 24 от 2006 г.) (1) Лицето по чл. 42 подава до председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) писмено заявление, в което се посочват продуктите и процедурите, за които желае да получи разрешение. Към заявлението се прилагат:

1. удостоверение за актуално съдебно състояние, когато лицето е регистрирано по Търговския закон, или копие от акта за създаването, когато лицето е създадено с акт на Министерския съвет;

2. справка в табличен вид, съдържаща видовете продукти, приложимите за тях съществени изисквания, хармонизираните стандарти или методиките и инструкциите за измерване и изпитване, които ще се прилагат при оценяване на съответствието;

3. копия от трудови и граждански договори на персонала, документи за завършено образование, допълнително придобита квалификация и професионална автобиография, както и справка относно неговата компетентност и опит за извършване оценяване на съответствието по заявления обхват;

4. справка за техническите средства за извършване на изпитвания като част от процедурите за оценяване на съответствието, с които разполагат собствените му лаборатории и/или лабораториите, с които има сключени договори;

5. копие от сключените договори с подизпълнители, когато има такива;

6. копие от сертификатите за акредитация на лабораториите, когато има такива;

7. декларации на лицето и на наетия от него персонал за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 3, 5 и 8 ЗТИП;

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

8. удостоверение от съответните компетентни органи за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 7 и 9 ЗТИП;

9. копие от договора за застраховка за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му, свързани с дейностите по оценяване на съответствието;

10. списък на стандартите по чл. 5, които притежава, отнасящи се до продуктите, посочени в заявлението;

11. методики и инструкции за изпитване на продуктите, когато не се прилагат стандартите по чл. 5;

12. копие от документи, удостоверяващи завършено образование, обучение за одитори, професионален и одиторски опит съгласно изискванията на БДС EN ISO 19011 на одитора, който ще извършва оценяване на внедрената система по качеството, когато това се изисква от процедурата за оценяване на съответствието;

13. наръчник и процедурите на системата по качеството;

14. документираните процедури за оценяване на съответствието, за които кандидатства;

15. документ за платена такса за установяване съответствието на документите с изискванията на чл. 10, ал. 1 и 2 ЗТИП по чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси, утвърдена с Постановление № 97 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г. и бр. 17 и 49 от 2003 г.).

(2) В случаите по чл. 11, ал. 2 ЗТИП лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, подава до председателя на ДАМТН заявлението по ал. 1, придружено от:

1. документите по ал. 1, т. 1 - 6, 8 - 12, 14 и 15;

2. сертификат за акредитация от орган по акредитация в зависимост от продуктите и процедурите, за които кандидатства:

а) за „Изследване на типа” (приложение № 2) - по стандарти БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;

б) за „Съответствие с типа” (приложение № 5) - по стандарти БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;

в) за „Осигуряване качеството на производството” (приложение № 3) - по стандарт БДС EN 45012;

г) за „Осигуряване качеството на продукта” (приложение № 6) - по стандарт БДС EN 45012;

д) за „Проверка на продукта” (приложение № 4) - по стандарти БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;

е) за „Проверка на единичен продукт” (приложение № 8) - по стандарти БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025.

(3) При положителен резултат от проверките на документите по ал. 1 и 2 кандидатът за издаване на разрешение за оценяване на съответствието внася такси за извършване проверка на място за установяване на техническата компетентност и способността за изпълнение на заявените процедури, определени в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., бр. 24 от 2006 г.) (1) Оценяването на изпълнението на изискванията по чл. 42 се извършва съгласно процедура, утвърдена от председателя на ДАМТН, която се предоставя на заявителя.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

(2) В срок 6 месеца от получаването на документите по чл. 43 председателят на ДАМТН издава разрешение за извършване оценяване съответствието на съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 и/или компоненти или отказва издаването му с мотивирана заповед.

(3) При издаване на разрешението за оценяване съответствието на съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 и/или компоненти се заплащат такси, определени в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси.

(4) Разрешението за оценяване на съответствието не може да се прехвърля или преотстъпва на други физически или юридически лица.

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) (1) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор проверява периодично лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, за спазване на условията, при които е получило разрешението, и за изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието.

(2) Проверките по ал. 1 са планови и извънредни и се извършват от комисия, определена със заповед на председателя на ДАМТН.

(3) Плановите проверки на лицето по ал. 1 се извършват най-малко веднъж годишно от датата на издаване на разрешението съгласно годишен график за проверки и обхващат:

1. изпълнените процедури за оценяване на съответствието;
2. функционирането на системата по качеството;
3. състоянието на техническите средства за измерване и изпитване;
4. актуалността на прилаганите стандарти;
5. взаимодействието с подизпълнителите и дейността им като част от процедурите за оценяване на съответствието;
6. постъпилите жалби, възражения, рекламации и начините за тяхното уреждане;
7. издадените сертификати и одобрения в резултат на извършените процедури за оценяване на съответствието.

(4) Извънредните проверки по чл. 14в, ал. 2 ЗТИП се извършват на място при лицата по ал. 1 и обхващат:

1. допуснатите несъответствия с изискванията на чл. 10 ЗТИП, за които е постъпила информация, причините за възникването им и начините за тяхното отстраняване;
2. пропуски при изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието;
3. възможността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, да продължава да извършва дейността си по оценяване на съответствието.

(5) При извършване на проверките по ал. 3 и 4 лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието на продуктите, заплаща разходите за командироване на експертите от комисията по ал. 2.

(6) В случаите, когато комисията констатира нарушения по чл. 14в, ал. 4 и чл. 15 ЗТИП, тя изготвя и представя на председателя на ДАМТН доклад за временно спиране на дейността или за отнемане разрешението на лицето по ал. 1.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., бр. 24 от 2006 г.) Лицето, получило разрешение за оценяване съответствието на съоръжения, системи за защита, устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 и/или компоненти, е длъжно до 31 януари следващата година да представя годишен доклад за дейността си, който обхваща общия брой на извършените оценки за съответствието по видове продукти и процедури за оценяване на съответствието, списък на издадените сертификати и одобрения, отказите за издаване на сертификат и/или одобрения, общия брой на предявените жалби, възражения, рекламации и предприетите действия по уреждането им.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., отм., бр. 24 от 2006 г.).

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., отм., бр. 24 от 2006 г.).

Чл. 49. (Отм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Съоръжения” са машини, апарати, стационарни или мобилни устройства, техните управляващи компоненти и инструменти и системи за откриване или предпазване, които отделно или заедно са предназначени за генериране, пренасяне, съхраняване, измерване, регулиране и преобразуване на енергия и/или за обработване на материали и които са в състояние да предизвикат експлозия чрез техни собствени потенциални източници на запалване.

2. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Системи за защита” са устройства извън тези по т. 1, които са предназначени за незабавно спиране на експлозия и/или за ограничаване на зоната, засегната от експлозията, и които могат да се пускат на пазара като част от съоръженията или отделно за използване като самостоятелни системи.

3. „Компонент” е всяка отделна част (елемент), съществена за безопасното функциониране на съоръженията и системите за защита, която няма самостоятелна функция.

4. „Експлозивна атмосфера” е смес на въздух с възпламеними вещества под формата на газове, пари, аерозол или прах при атмосферни условия, в която след запалване започва разпространяване на горенето в неизразходваната смес.

5. „Потенциално експлозивна атмосфера” е атмосферата, която може да стане експлозивна вследствие на местни и експлоатационни условия.

6. „Съоръжения от I група” са съоръженията, предназначени за експлоатация в подземни рудници, както и в надземните части на тези рудници, където може да има наличие на метан от рудниците (газ гризу) и/или горим прах.

7. „Съоръжения от II група” са съоръженията, предназначени за експлоатация във всички места, извън тези по т. 6, където може да се образува експлозивна атмосфера.

8. „Използване по предназначение” е използване на съоръжения, системи за защита и устройства по чл. 2, ал. 1, т. 2 в съответствие с групата и категорията съоръжения и с цялата информация, предоставена от производителя, която е необходима за безопасното им функциониране.

9. (Нова - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Средства за транспорт” са превозни средства и теглените от тях средства, предназначени за превоз на пътници по въздуха, по сухопътните и железопътните мрежи или по вода, както и средства за транспорт, проектирани за транспортиране на стоки по въздуха, по сухопътните и железопътните мрежи или по вода.

10. (Нова - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Техническа спецификация” е документ, който определя техническите изисквания, на които трябва да отговарят съоръженията, системите за защита и устройствата по чл. 2, ал. 1, т. 2.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) публикува в Официалния бюлетин на ДАМТН списък на българските стандарти по чл. 5, ал. 2.

§ 3. Наредбата се приема на основание чл. 7, ал. 1 ЗТИП.

§ 4. Глави първа, втора и трета влизат в сила от 1 юли 2003 г.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

**ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към
Постановление № 275 на Министерския съвет от 29 ноември 2002 г.
за приемане на Наредба за единиците за измерване, разрешени за
използване в Република България
(ДВ, бр. 115 от 2002 г.)**

Параграф единствен. Навсякъде думите „председателят на Държавната агенция по стандартизация и метрология”, „председателя на Държавната агенция по стандартизация и метрология”, „председателят на ДАСМ”, „председателя на ДАСМ”, „Държавната агенция по стандартизация и метрология” и „ДАСМ” се заменят съответно с „председателят на Държавната агенция за метрология и технически надзор”, „председателя на Държавната агенция за метрология и технически надзор”, „председателят на ДАМТН”, „председателя на ДАМТН”, „Държавната агенция за метрология и технически надзор” и „ДАМТН” в следните нормативни актове:

20. Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръжения и системи за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера, приета с Постановление № 205 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 81 от 2001 г.; попр., бр. 90 от 2001 г.).

**ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА към
Постановление № 23 на Министерския съвет от 4 февруари 2003 г.
за изменение на нормативни актове на Министерския съвет
(ДВ, бр. 13 от 2003 г.)**

§ 9. В срок 10 дни от влизането в сила на постановлението министърът на икономиката, министърът на транспорта и съобщенията и министърът на здравеопазването да предадат на председателя на Държавната агенция за метрология и технически надзор цялостната документация по издадените разрешения за извършване оценяване на съответствието, както и подадените до тях заявления по незавършените процедури.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Постановление № 109 на Министерския съвет от 8 май 2006 г.
за приемане на Устройствен правилник на Българския институт по
метрология
(ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)**

§ 2. Навсякъде думите „Държавната агенция за метрология и технически надзор” се заменят с „Държавната агенция за метрологичен и технически надзор” в следните нормативни актове:

20. Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръжения и системи за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера, приета с Постановление № 205 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 81 от 2001 г.; попр., бр. 90 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2002 г., бр. 13 от 2003 г. и бр. 24 от 2006 г.);

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Приложение № 1
към чл. 6

Класификация на съоръженията по групи и категории

I. Съоръжения от I група.

1. Категория M1.

Категория M1 включва съоръжения, проектирани и при необходимост снабдени с допълнителни специални средства за защита, така че да функционират в съответствие с експлоатационните параметри, определени от производителя, и да осигуряват възможно най-високо ниво на защита. Съоръженията от тази категория са предназначени за експлоатация в подземни рудници, както и в надземните части на тези рудници, където може да има наличие на метан от рудниците (газ гризу) и/или горим прах. Съоръженията от тази категория остават функциониращи в експлозивна атмосфера, дори и в случаите на авария, и се характеризират с такива средства за защита, че:

а) при повреда на едно от средствата за защита най-малко едно допълнително независимо устройство осигурява необходимото ниво на защита, или б) при две независими една от друга повреди осигуряват необходимото ниво на защита.

Съоръженията от тази категория трябва да отговарят на специалните изисквания на чл. 25.

2. Категория M2.

Категория M2 включва съоръжения, проектирани така, че да функционират в съответствие с експлоатационните параметри, определени от производителя, и да осигуряват високо ниво на защита. Съоръженията от тази категория са предназначени за експлоатация в подземни рудници, както и в надземните части на тези рудници, където може да има наличие на метан от рудниците (газ гризу) и/или горим прах. Тези съоръжения изключват при появата на експлозивна атмосфера. Средствата за защита на съоръжения от тази категория осигуряват необходимото ниво на защита при нормална работа и при тежки експлоатационни условия, като неправилно обслужване и променливи условия на околната среда.

Съоръженията от тази категория трябва да отговарят на специалните изисквания по чл. 26.

II. Съоръжения от II група.

1. Категория 1.

Категория 1 включва съоръжения, проектирани така, че да функционират в съответствие с експлоатационните параметри, определени от производителя, и да осигуряват много високо ниво на защита. Съоръженията от тази категория са предназначени за използване в зони, където експлозивната атмосфера от смес на въздуха с газове, пари, аерозол или прах присъства постоянно, за дълъг период или често. Съоръженията от тази категория осигуряват необходимото ниво на защита, дори и в случаите на авария, и се характеризират с такива средства за защита, че:

а) при повреда на едно от средствата за защита най-малко едно допълнително независимо устройство осигурява необходимото ниво на защита, или

б) при две независими една от друга повреди осигуряват необходимото ниво на защита.

Съоръженията от тази категория трябва да отговарят на специалните изисквания по чл. 27 и 28.

2. Категория 2.

Категория 2 включва съоръжения, проектирани така, че да функционират в съответствие с експлоатационните параметри, определени от производителя, и да

осигуряват високо ниво на защита. Съоръженията от тази категория са предназначени за използване в зони, където има вероятност да се образува експлозивна атмосфера от газове, пари, аерозол или прах в смес с въздуха.

Средствата за защита на съоръженията в тази категория осигуряват необходимото ниво на защита, дори и в случай на чести смущения или повреди. Съоръженията от тази категория трябва да отговарят на специалните изисквания на чл. 29 и 30.

3. Категория 3.

Категория 3 включва съоръжения, проектирани така, че да функционират в съответствие с експлоатационните параметри, определени от производителя, и да осигуряват нормално ниво на защита. Съоръженията от тази категория са предназначени за използване в зони, където няма вероятност да се образува експлозивна атмосфера от газове, пари, аерозол или прах в смес с въздуха, или ако има такава, тя е в редки случаи и за кратък период. Съоръженията от тази категория осигуряват необходимото ниво на защита по време на нормална експлоатация. Съоръженията от тази категория трябва да отговарят на специалните изисквания на чл. 31 и 32.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Приложение № 2
към чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.,
в сила от 21.03.2006 г.)

**Процедура за оценяване на съответствието
„Изследване на типа”**

1. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Изследване на типа” е процедура, при която лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, потвърждава, че даден представителен образец на произвежданата продукция отговаря на приложимите за него изисквания на наредбата.

2. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Заявлението за изследване на типа се подава от производителя или от неговия упълномощен представител пред избрано от него лице по т. 1. Заявлението включва:

а) наименованието и адреса на производителя или на неговия упълномощен представител;

б) писмена декларация, че същата заявка не е подадена пред друго лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;

в) техническото досие съгласно т. 3.

Заявителят предоставя на разположение на лицето по т. 1 образец на произвежданата продукция, наричан по-нататък „тип”. Лицето по т. 1 може да поиска и други образци, ако това се изисква от програмата за изследване.

3. Техническото досие трябва да дава възможност за оценяване съответствието на продукта с изискванията на наредбата и да обхваща в необходимата за оценяването степен проектирането, производството и експлоатацията на продукта. Досието трябва да съдържа:

а) общо описание на типа;

б) конструкторски и монтажни чертежи и схеми на детайлите, възлите, веригите и др.;

в) описания и пояснения към чертежите, схемите и функционирането на продукта;

г) списък на стандартите по чл. 5, които са приложени изцяло или частично, и описание на техническите решения, които са приети за изпълнение на приложимите съществени изисквания по наредбата, когато не са приложени стандартите по чл. 5;

д) резултати от изчисленията при проектиране, от извършени изследвания и др.;

е) протоколи от изпитвания.

4. Лицето по т. 1:

4.1. (предишна б. „а” - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) преглежда техническото досие, проверява дали типът е произведен в съответствие с него и установява елементите, които са проектирани в съответствие с приложимите изисквания на стандартите по чл. 5, както и елементите, които са проектирани, без да са приложени съответните изисквания на тези стандарти;

4.2. (предишна б. „б” - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) извършва или възлага извършването на подходящи изследвания и необходими изпитвания, за да провери дали приетите от производителя решения осигуряват съответствие със съществените изисквания по наредбата, когато не са приложени стандартите по чл. 5;

4.3. (предишна б. „в” - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) извършва или възлага извършването на подходящи изследвания и необходими изпитвания, за да провери дали стандарти по чл. 5 са действително приложени, когато производителят е избрал да ги приложи;

4.4. (предишна б. „г” - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) съгласува със заявителя мястото, където ще се извършват изследванията и необходимите изпитвания.

5. Когато типът отговаря на изискванията на наредбата, лицето по т. 1 издава на заявителя сертификат за изследване на типа. Сертификатът съдържа наименованието и адреса на производителя, заключенията от изследването и данните, необходими за идентифициране на одобрения тип. Към сертификата се прилага списък на частите на техническото досие. Копие от него се съхранява от лицето по т. 1. Отказът за издаване на сертификат за изследване на типа трябва да бъде подробно мотивиран.

6. Заявителят трябва да информира лицето по т. 1, което съхранява техническото досие, отнасящо се до сертификата за изследване на типа, за всички изменения на одобреното съоръжение или система за защита, които трябва да получат допълнително одобрение, ако тези изменения могат да повлияят на съответствието със съществените изисквания или на предвидените условия за използване на продукта. Последващото одобрение се дава под формата на допълнение към първоначалния сертификат за изследване на типа.

7. Лицето по т. 1 съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимите данни относно издадените и обявените за невалидни сертификати за изследване на типа и допълненията към тях.

8. Другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, могат да получат копия от сертификатите за изследване на типа и/или допълненията към тях. Приложенията към сертификатите се държат на тяхно разположение.

9. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копия от сертификатите за изследване на типа и допълненията към тях заедно с техническото досие в продължение най-малко на 10 години от датата на производството на последното съоръжение или система за защита. Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението да се съхранява техническото досие е на лицето, което пуска продукта на пазара.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Приложение № 3
към чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „а“
(Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.,
в сила от 21.03.2006 г.)

**Процедура за оценяване на съответствието
„Осигуряване качеството на производството”**

1. „Осигуряване качеството на производството” е процедура, при която производителят, като изпълнява задълженията по т. 2, осигурява и декларира, че произведените продукти съответстват на типа, описан в сертификата за изследване на типа, и отговарят на приложимите за тях изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху всяко отделно съоръжение и изготвя писмена декларация за съответствие. Маркировката се придружава от идентификационния номер на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, което осъществява надзора по т. 4.

2. Производителят поддържа одобрена система по качеството за производството, изходящия контрол и изпитванията на съоръжението съгласно т. 3 и подлежаща на надзора по т. 4.

3. Система по качеството.

3.1. Производителят подава заявление за оценяване на неговата система по качеството за съответното съоръжение пред избрано от него лице, получило разрешение за оценяване на съответствието. Заявлението съдържа:

а) всички необходими данни за съответната категория продукти;
б) документацията относно системата по качеството;
в) техническото досие относно одобрения тип и копие от сертификата за изследване на типа.

3.2. Системата по качеството осигурява съответствието на съоръжението с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и с приложимите за него изисквания на наредбата. Всички елементи, изисквания и норми, приложени от производителя, трябва да са систематично свързани и подредени в документация под формата на правила, процедури и инструкции. Документацията за системата по качеството трябва да позволява еднозначно тълкуване на програмите, плановете, ръководствата и записите по качеството. Документацията трябва да съдържа достатъчно описание на:

а) целите по качеството и организационната структура, отговорностите на ръководството и неговите правомощия относно качеството на съоръженията;
б) производствените процеси, методите за контрол и осигуряване на качеството и методите, процесите и систематичните действия, които ще се прилагат;
в) изследванията и изпитванията, които ще се извършват преди, по време на производството и след това, с посочване честотата на тяхното извършване;
г) записите по качеството, като доклади от контрола и данни от изпитвания и калибриране, доклади за квалификацията на съответния персонал и др.;
д) начините за контрол на постигане на изискваното качество на съоръженията и на ефективното действие на системата по качеството.

3.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява системата по качеството, за да установи дали тя съответства на изискванията на т. 3.2, и приема за съответстващи на тези изисквания системите по качеството, за които е приложен съответният хармонизиран стандарт. Екипът одитори трябва да включва поне едно лице с опит в оценяването на съответната технология. Процедурата за оценяване включва проверка в местата на производство. Решението се съобщава на производителя.

Съобщението съдържа заключение от оценяването и мотивирано решение.

3.4. Производителят трябва да изпълнява задълженията, произтичащи от одобрената система по качеството, и да я поддържа актуална и ефикасна.

Производителят или неговият упълномощен представител информира лицето, одобрило системата по качеството, за всяко предвиджано изменение на системата по качеството. Лицето по т. 3.3 преценява предложените изменения и решава дали изменената система по качеството ще продължи да отговаря на изискванията на т. 3.2, или е необходимо ново оценяване. Решението се съобщава на производителя. Съобщението съдържа заключение от оценяването и мотивирано решение.

4. Надзор, извършван от лицето по т. 3.3.

4.1. Лицето по т. 3.3 осъществява надзор с цел да се осигури точното изпълнение на задълженията на производителя, произтичащи от одобрената система по качеството.

4.2. За целите на надзора производителят осигурява на лицето по т. 3.3 достъп до местата за производство, контрол, изпитвания и складиране и му предоставя всички необходими данни и по-специално:

а) документацията за системата на качеството;

б) записите по качеството, като доклади от контрола и данни от изпитвания и калибриране, доклади за квалификацията на съответния персонал и др.

4.3. Лицето по т. 3.3 извършва периодични одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата по качеството, и предоставя на производителя доклад от одита.

4.4. Лицето по т. 3.3 може да извършва и внезапни проверки при производителя, като при тези проверки може, ако е необходимо, да извършва или да възлага извършването на изпитвания, за да се провери функционирането на системата по качеството. Лицето по т. 3.3 предава на производителя доклад за проверката и протоколи от изпитванията, ако такива са извършени.

5. Производителят държи на разположение на органите за надзор на пазара в продължение най-малко на 10 години от датата на производството на последното съоръжение:

а) документацията на системата по качеството;

б) данни за измененията на система по качеството по т. 3.4;

в) решенията и докладите по т. 4.3 и 4.4.

6. Лицето по т. 3.3 съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимите данни относно издадените и обявените за невалидни одобрения на системи по качеството.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Приложение № 4
към чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „б“
(Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.,
в сила от 21.03.2006 г.)

**Процедура за оценяване на съответствието
„Проверка на продукта”**

1. „Проверка на продукта” е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител проверява и потвърждава, че съоръжението, за което се прилага т. 3, съответства на типа, описан в сертификата за изследване на типа, и отговаря на приложимите изисквания на наредбата.

2. Производителят взема всички необходими мерки, за да осигури производственият процес да гарантира съответствието на съоръжението с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и с приложимите изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху всяко отделно съоръжение и изготвя писмена декларация за съответствие.

3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, извършва подходящи изследвания и изпитвания с цел да установи съответствието на съоръжението, системата за защита или устройството по чл. 2, ал. 1, т. 2 с приложимите изисквания на наредбата чрез изследване и изпитване на всеки продукт съгласно т. 4. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие от декларацията за съответствие в продължение най-малко на 10 години от датата на производството на последното съоръжение.

4. Проверка чрез изследвания и изпитвания на всяко отделно съоръжение.

4.1. Всяко съоръжение се изследва индивидуално и се извършват подходящи изпитвания, определени в съответните стандарти по чл. 5, или еквивалентни изпитвания, за да се провери неговото съответствие с типа, описан в сертификата за ЕО изследване на типа, и с приложимите изисквания на наредбата.

4.2. Лицето по т. 3 поставя или изисква поставянето на своя идентификационен номер върху всяко отделно одобрено съоръжение и издава сертификат за съответствие по отношение на извършените изпитвания.

4.3. Производителят или неговият упълномощен представител представя при поискване сертификатите за съответствие.

**Процедура за оценяване на съответствието
„Съответствие с типа”**

1. „Съответствие с типа” е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител декларира, че съоръжението съответства на типа, описан в сертификата за изследване на типа, и отговаря на приложимите за него изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху всяко съоръжение и изготвя декларация за съответствие.

2. Производителят взема всички необходими мерки, за да осигури производственият процес да гарантира съответствието на съоръжението с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и с приложимите изисквания на наредбата.

3. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие от декларацията за съответствие в продължение най-малко на 10 години от датата на производството на последното съоръжение.

Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението да се съхранява техническото досие е на лицето, което пуска продукта на пазара.

За всяко съоръжение изпитванията за експлозивна защита се извършват от производителя или от негово име. Изпитванията се извършват под надзора на избрано от производителя лице, получило разрешение за оценяване на съответствието. На отговорността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, производителят поставя идентификационния му номер по време на производствения процес.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Приложение № 6

към чл. 35, ал. 1, т. 2, буква „б“
(Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.,
в сила от 21.03.2006 г.)

**Процедура за оценяване на съответствието
„Осигуряване на качеството на продукта“**

1. „Осигуряване качеството на продукта“ е процедура, при която производителят, като изпълнява задълженията по т. 2, осигурява и декларира, че съоръжението съответства на типа, описан в сертификата за изследване на типа. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху всеки отделен продукт и изготвя декларация за съответствие. Маркировката се придружава от идентификационния номер на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, което осъществява надзора по т. 4.

2. Производителят поддържа одобрена система по качеството за крайния контрол и изпитванията на съоръженията съгласно т. 3 и подлежи на надзор по т. 4.

3. Система по качеството.

3.1. Производителят подава заявление за оценяване на неговата система по качеството за съответното съоръжение пред избрано от него лице, получило разрешение за оценяване на съответствието. Заявлението съдържа:

а) всички необходими данни за съответната категория продукти;

б) документацията относно системата по качеството;

в) техническото досие относно одобрения тип и копие от сертификата за изследване на типа.

3.2. В рамките на системата по качеството всеки компонент от съоръжението се изследва индивидуално и се извършват подходящи изпитвания, определени в съответните стандарти по чл. 5, или еквивалентни изпитвания, за да се осигури неговото съответствие с приложимите изисквания на наредбата.

Всички елементи, изисквания и норми, приложени от производителя, трябва да са систематично свързани и подредени в документация под формата на писмени правила, процедури и инструкции. Документацията на системата по качеството трябва да позволява еднозначно тълкуване на програмите, плановете, ръководствата и записите по качеството. Документацията трябва да съдържа достатъчно описание на:

а) целите по качеството и организационната структура, отговорностите на ръководството и неговите правомощия относно качеството на съоръженията;

б) изследванията и изпитванията, които ще се извършват след производството;

в) начините за контрол на ефективното действие на системата по качеството;

г) записите по качеството, като доклади от контрола и данни от изпитвания и калибриране, доклади за квалификацията на съответния персонал и др.

3.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява системата по качеството, за да установи дали тя съответства на изискванията на т. 3.2, и приема за съответстващи на тези изисквания системите по качеството, за които е приложен съответният хармонизиран стандарт.

Екипът одитори трябва да включва поне едно лице с опит в оценяването на съответната технология. Процедурата за оценяване включва проверка в местата на производство.

Решението се съобщава на производителя. Съобщението съдържа заключение от оценяването и мотивирано решение.

3.4. Производителят се задължава да изпълнява задълженията, произтичащи от така одобрената система по качеството, и да я поддържа актуална и ефикасна.

Производителят или неговият упълномощен представител информира лицето, одобрило системата по качеството, за всяко предвиджано изменение на системата по качеството.

Лицето по т. 3.3 оценява предложените изменения и решава дали изменената система по качеството ще продължи да отговаря на изискванията на т. 3.2, или е необходимо ново оценяване.

Решението се съобщава на производителя. Съобщението съдържа заключение от оценяването и мотивирано решение.

4. Надзор, извършван от лицето по т. 3.3.

4.1. Лицето по т. 3.3 осъществява надзор с цел да се осигури точното изпълнение на задълженията на производителя, произтичащи от одобрената система по качеството.

4.2. За целите на надзора производителят осигурява на лицето по т. 3.3 достъп до местата за производство, контрол, изпитвания и складиране и му предоставя всички необходими данни и:

а) документацията за системата по качеството;

б) техническото досие;

в) записите по качеството, като доклади от контрола и данни от изпитвания и калибриране, доклади за квалификацията на съответния персонал и др.

4.3. Лицето по т. 3.3 извършва периодични одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата по качеството, и предоставя доклад на производителя от одита.

4.4. Лицето по т. 3.3 може да извършва и внезапни проверки при производителя и при тези проверки може, ако е необходимо, да извършва или да възлага извършването на изпитвания, за да се провери функционирането на системата по качеството. Лицето по т. 3.3 предава на производителя доклад за проверката и протоколи от изпитванията, ако такива са извършени.

5. Производителят държи на разположение на органите за надзор на пазара в продължение най-малко на 10 години от датата на производството на последното съоръжение:

а) документацията за системата по качеството;

б) данни за измененията на система по качеството по т. 3.4;

в) решенията и докладите по т. 4.3 и 4.4.

6. Лицето по т. 3.3 съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимите данни относно издадените и обявените за невалидни одобрения на системи по качеството.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ ЗА ЗАЩИТА,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНО ЕКСПЛОЗИВНА
АТМОСФЕРА**

Приложение № 7
към чл. 35, ал. 1, т. 3 и 4
и чл. 39
(Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.,
в сила от 21.03.2006 г.)

**Процедура за оценяване на съответствието
„Вътрешен производствен контрол”**

1. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Вътрешен производствен контрол” е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител, като изпълнява задълженията по т. 2, осигурява и декларира, че съоръжението отговаря на приложимите за него изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху всеки компонент от съоръжението и изготвя декларация за съответствие.

2. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Производителят съставя техническото досие. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява техническото досие на разположение на органа за надзор на пазара в продължение най-малко на 10 години от датата на производството на последното съоръжение.

Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението да се съхранява техническото досие е на лицето, което пуска продукта на пазара.

3. Техническото досие трябва да дава възможност за оценяване съответствието на съоръжението с изискванията на наредбата и да обхваща в необходимата за оценяването степен проектирането, производството и експлоатацията на продукта. Досието трябва да съдържа:

- а) общо описание на съоръжението;
- б) конструкторски и монтажни чертежи и схеми на детайлите, възлите, веригите и др.;
- в) описания и пояснения към чертежите, схемите и функционирането на съоръжението;
- г) списък на стандартите по чл. 5, които са приложени изцяло или частично, и описание на техническите решения, които са приети за изпълнение на приложимите съществени изисквания по наредбата, когато не са приложени стандартите по чл. 5;
- д) резултати от изчисленията при проектиране, от извършени изследвания и др.;
- е) протоколи от изпитвания.

4. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие от декларацията за съответствие заедно с техническото досие.

5. Производителят предприема всички необходими мерки, за да осигури производственият процес да гарантира съответствие на произведените съоръжения с техническото досие и с приложимите изисквания на наредбата.

**Процедура за оценяване на съответствието
„Проверка на единичен продукт”**

1. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) „Проверка на единичен продукт” е процедура, при която производителят осигурява и декларира, че съоръжението или системата за защита, за които е издаден сертификат по т. 2, отговарят на приложимите изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху съоръжението или системата за защита и изготвя декларация за съответствие.

2. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, изследва единичното съоръжение или система за защита и извършва подходящи изпитвания, определени в съответните стандарти по чл. 5, или еквивалентни изпитвания, за да провери тяхното съответствие с приложимите изисквания на наредбата.

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, поставя или изисква поставянето на своя идентификационен номер върху всяко одобрено съоръжение или система за защита и издава сертификат за съответствие по отношение на извършените изпитвания.

3. Техническото досие трябва да дава възможност за оценяване на съответствието с изискванията на наредбата и да обхваща в необходимата за оценяването степен проектирането, производството и експлоатацията на продукта. Досието трябва да съдържа:

- а) общо описание на продукта;
- б) конструкторски и монтажни чертежи и схеми на детайлите, възлите, веригите и др.;
- в) описания и пояснения към чертежите, схемите и функционирането на съоръжението или системата за защита;
- г) списък на стандартите по чл. 5, които са приложени изцяло или частично, и описание на техническите решения, които са приети за изпълнение на приложимите съществени изисквания на наредбата, когато не са приложени стандартите по чл. 5;
- д) резултати от изчисленията при проектиране, от извършени изследвания и др.;
- е) протоколи от изпитвания.